

De rol van de GGD Brabant Zuidoost in de Omgevingswet

maart 2026

Monique de Kok

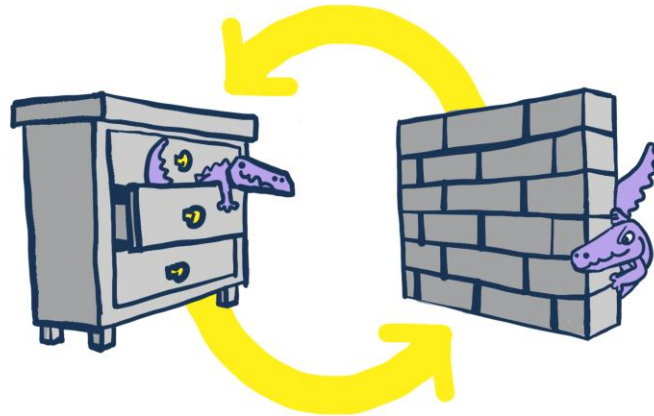

Brabant-Zuidoost

Inzet GGD Leefomgeving – Omgevingswet diffuus;

leidt tot tijdrovende discussies

- ✓ Discussie over **adviseren uit basis of offreren tijdrovend** (GGD BZO en team GMV)...
- ✓ **Druk op regionale leefomgeving** neemt toe in schaalsprong...
- ✓ **Inzet GGD vanuit basis en vanuit Omgevingswet diffuus...**
- ✓ **Advisering door GGDen** in Brabant gelijk financieren dmv inwonerbijdrage

- ...Discussie over **adviseren uit basis of offreren** is tijdrovend (sociaal en fysiek domein)
- ... Schaalsprong zet **ruimte voor gezondheid op scherp**
- ...Gezonde leefomgeving en gezondheid(svoorzieningen) **komen in verdrukking**
- ... Inzet gezonde leefomgeving door GGD **vanzelfsprekend**

Voordeel inwonersbijdrage (€0.06)

- Maatschappelijke uitdaging sociaal en fysiek domein in schaa sprong verbinden
- Efficiënter samenwerken GGD en gemeenten, SD en FD
- GGD kan standaard adviseren vanuit aanvragen DSO Omgevingswet
- Advisering over gezondheid en gezonde leefomgeving vooraan in proces makkelijker te organiseren
- Advisering over gezondheid en gezonde leefomgeving qua tempo aansluiten bij woningbouw
- Advisering door de 3 Brabantse GGDen in Brabant gelijk financieren dmv inwoner bijdrage

Ruimtegebrek

Sportvelden maken plaats voor woningen.
Gevolg: wachtlijsten en ledenstops bij clubs

-> Uit: NRC, 15 november 2025

Volleyballen? Helaas, we zitten overvol

Ruim honderd kinderen die samen op één voetbalveld trainen, lange wachtlijsten bij clubs: door ruimtegebrek is het op sommige plekken een kwestie van geluk of je kunt sporten. „Wat voor wijken heb je straks als je alleen stenen stapelt?”

Brabant-Zuidoost

Rol GGD – Wet Publieke Gezondheid

Wet Publieke Gezondheid

Art 2. lid 1: Het college van burgemeester en wethouders bevordert de totstandkoming en de continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg en de afstemming ervan met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen.

Art 2 lid 2: Ter uitvoering van de in het eerste lid bedoelde taak draagt het college van burgemeester en wethouders in ieder geval zorg voor:

*c. **Het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen***

*Art. 16: Voordat besluiten worden genomen die belangrijke gevolgen kunnen hebben voor de publieke gezondheidszorg vraagt het college van burgemeester en wethouders **advies aan de gemeentelijke gezondheidsdienst***

Rol GGD - Omgevingswet

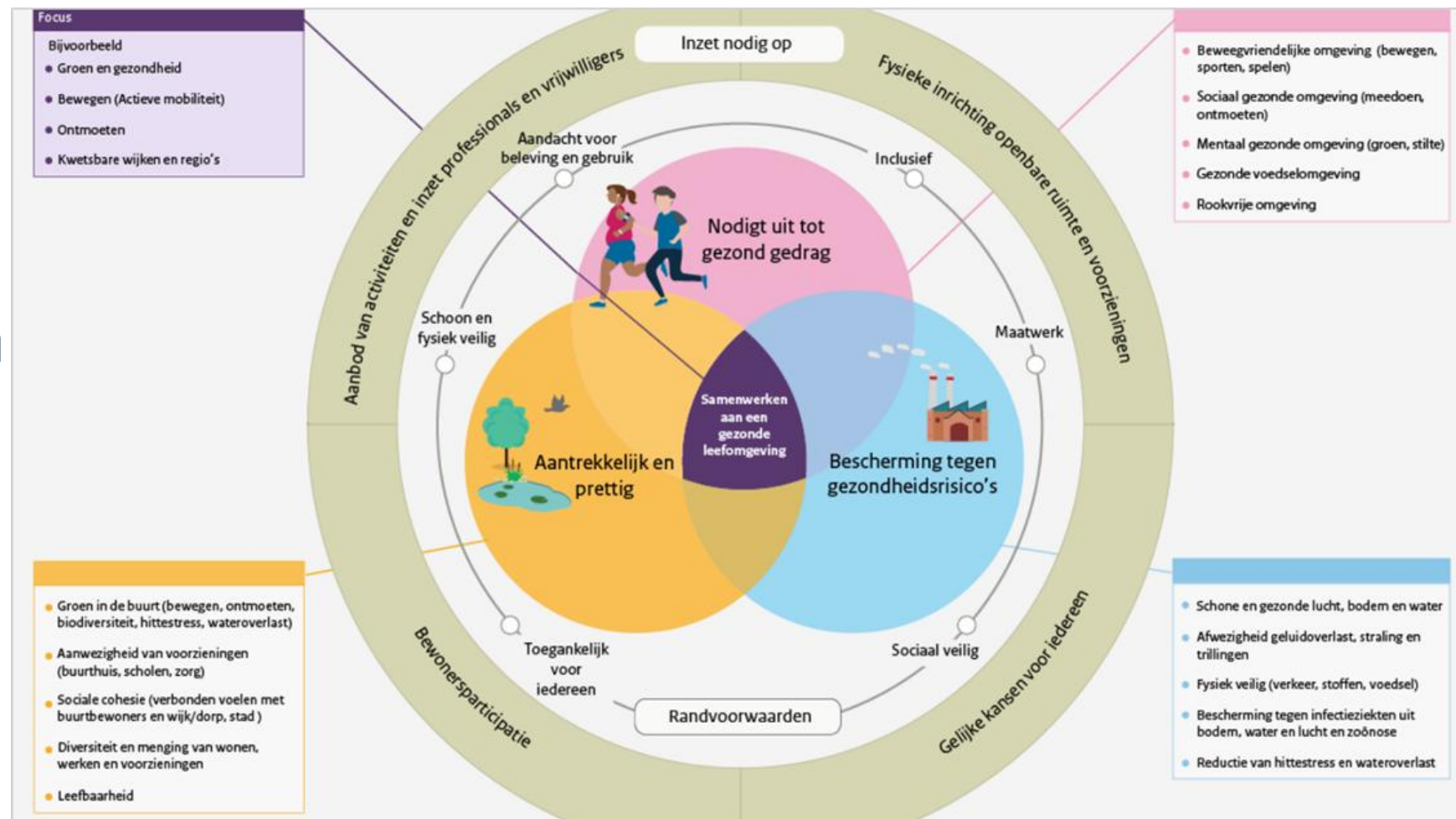
Omgevingswet – vanaf 1 jan 2024 (wethouder RO)

Art 1.3: Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:

- a) **bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving** en een goede omgevingskwaliteit, en*
- b) doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de **fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.***

*Art. 2.1 lid 4: Bij de evenwichtige toedeling van functies aan locaties wordt in ieder geval rekening gehouden met **het belang van het beschermen van de gezondheid.***

Leefomgeving en Gezondheid; zowel beschermen als bevorderen

Beschikbare tools vanuit de GGD

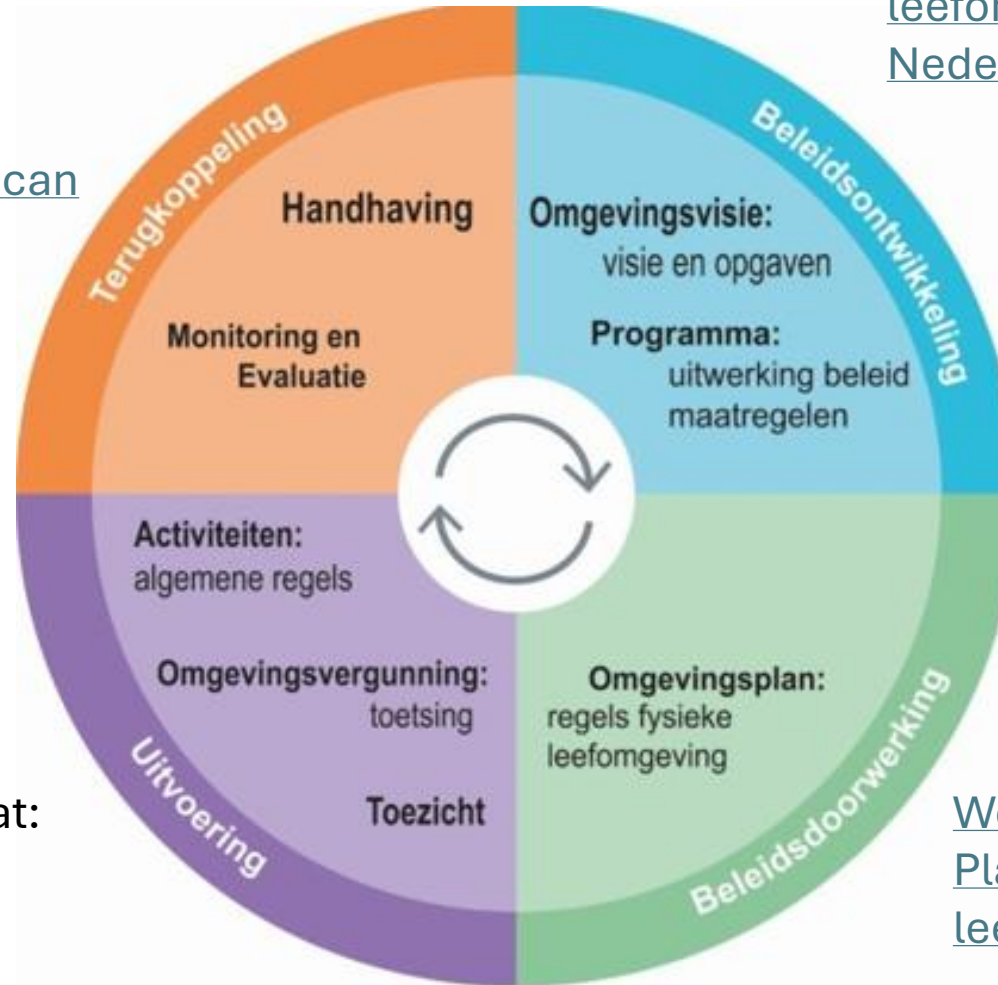
Kernwaarden voor een gezonde leefomgeving - GGD GHOR Nederland

Brabantse Omgevingsscan (BrOS)

Brabantse Omgevingsscan (BrOS)

Check eerst GGD Omgevingsadvies

Voor advies op maat:
milieu@ggdgm.nl

Werkdocument-Handreiking-Planregels-gezonde-leefomgeving.pdf

Ondersteuning GGD Omgevingswet

	Basistaak	Offerte
Omgevingsvisie ondersteuning + presentaties belang gezonde leefomgeving, advisering GALA thema gezonde leefomgeving, deelname aan programmateam Omgevingswet, afstemmen regionaal implementatiecoach Omgevingswet, actueel houden online tools BrOS / Omgevingsadvies	☒	
Omgevingsplan Intentie deelname SPRONG		☒
Vergunningen vooroverleg / omgevingstafel		☒
Omgevingsprogramma		☒

Impressie inzet gezondheidsbescherming in 2024

- ✓ Advies zendmast
- ✓ Deelname omgevingstafel
- ✓ Belevingsonderzoek luchthaven Eindhoven
- ✓ Hitteplannen, klimaat en gezondheid
- ✓ Advies hoogspanningsstation
- ✓ Gezondheidskundige beoordeling bodem
- ✓ Vermeend kankercluster
- ✓ Deelname ontwikkeling omgevingsvisies
- ✓ Omgevingsprogramma woningbouwopgave
- ✓ Raadsinformatie avond houtstook
- ✓ Inspraak reactie nationaal programma landelijk gebied
- ✓ Huisvesting arbeidsmigranten naast hoogspanningslijn
- ✓ Verkenning ondersteuningsbehoefte lucht geluid (factsheet lucht)

Pleidooi 'maak ruimte voor gezondheid', AB GGD BZO, juni 2021

Pleidooi 'Maak Ruimte voor Gezondheid'!

juni 2021

Beste bestuurders,

Als de corona crisis ons één ding heeft laten beseffen, is het hoe belangrijk en tegelijk kwetsbaar onze publieke gezondheid is. Ook hebben we ervaren hoe essentieel onze directe leefomgeving is in het voorkómen van ziekten, en wezenlijk is voor ons welzijn.

De werkwijze van de GGD bij advisering over de leefomgeving kent 3 uitgangspunten:

1. **We stellen de (gezondheid van onze) inwoners centraal.** Wij realiseren ons dat de publieke gezondheid een van de deelbelangen is die afgewogen worden bij ruimtelijke ontwikkelings- en beheervraagstukken. Onze inzet in deze processen is gericht op de (kansen en bedreigingen voor de) bescherming en bevordering van de gezondheid van onze inwoners. We hanteren daarbij de principes van waarden creatie middels de [kernwaarden voor een gezonde leefomgeving](#).
2. Onze betrokkenheid bij ruimtelijke ontwikkelings- en beheervraagstukken heeft altijd ten doel om het grootst mogelijke positieve effect op de (bescherming en bevordering van de) publieke gezondheid te bereiken. **Zet daarom de beleving van de leefomgeving lokaal en regionaal op de kaart** door gebruik te maken van onze [Brabantse Omgevings Scan](#). Hiermee hebben we in 2019 zelfs de [landelijke trofee](#) voor het meest innovatieve project van de Omgevingswet gewonnen!
3. De invoering van de Omgevingswet zien we als een volgende mijlpaal voor de betekenis die gezondheid en een gezonde leefomgeving heeft. We werken hierin nauw samen met onze 21 gemeenten, de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant, de Veiligheidsregio Zuidoost Brabant en de waterschappen in de [Regionale Samenwerking Omgevingswet Zuidoost Brabant](#). Nog in 2021 zullen we daarom als gemeenschappelijke regelingen een **gezamenlijke Product Diensten Catalogus opleveren**.

De GGD Brabant-Zuidoost daagt u uit om de gezondheid van onze inwoners écht de prioriteit te geven die het verdient door **in uw Omgevingsvisie verder te gaan dan de huidige wettelijke normen door de ambitie uit te spreken de richtlijnen van het RIVM en de WHO na te streven** (zie bijlage notitie).

We roepen u op om de handen regionaal ineen te slaan door samen te werken op de volgende thema's:

- **Luchtkwaliteit van levensbelang voor gezondheid**, door aan te sluiten bij het [Schone Lucht Akkoord](#). Stimuleer lokaal en regionaal gezonde mobiliteit zoals fietsen en wandelen en houd bedrijven en druk verkeer op afstand.
- Voorkom geluidhinder in de woonomgeving door **overlast gevende bedrijven op afstand van woonwijken** te plaatsen. Check de situatie in uw gemeente op de [Brabantse Omgevings Scan](#). Zorg daarnaast voor voldoende stille en aangename plekken.
- Waar we onze tijd doorbrengen heeft een belangrijk effect op onze kwaliteit van leven. **Gezonde verstedelijking en vitaal buitengebied** met aantrekkelijke plekken bieden mensen gelegenheid te ontmoeten, ontspannen, bewegen en gezond te genieten. [Betrekt inwoners](#) vroegtijdig bij inrichtingsplannen.

Kortom, maak [ruimte voor gezondheid](#)!

We denken graag met u mee,

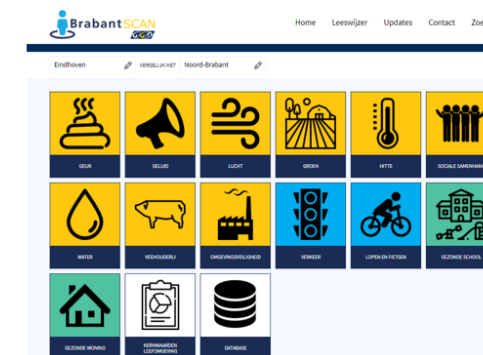
Met vriendelijke groet,

Ellis Jeurissen

DPG en lid stuurgroep regionale samenwerking Omgevingswet Zuidoost Brabant

J. Frenken

Voorzitter regionale samenwerking Omgevingswet Zuidoost Brabant

Ondersteuning GGD bij Omgevingswet

*Hoe zijn jullie betrokken
bij ruimtelijke ontwikkelingen?*

Tot ziens!

☺ Monique de Kok m.de.kok@ggdbzo.nl tel 0880031464

☺ Algemeen GMV: milieu@ggdgm.nl tel. 088 368 78 00

Brabant-Zuidoost